

ΑΡΘΡΟ ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Επικοινωνία:

Γραφείο Επικοινωνίας
Τομέας Προώθησης και Προβολής, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τηλ. 22894304
ηλ. διεύθυνση: prinfo@ucy.ac.cy,
ιστοσελίδα: www.pr.ucy.ac.cy

Ανεπιθύμητος ο Πρύτανης στον διάλογο για τη δημόσια εκπαίδευση: Ο TEMPORA Ο MORES!

* του Γεωργίου Α. Ξενή

Τις τελευταίες μέρες γινόμαστε μάρτυρες μιας ανοίκειας και ασύλληπτης σε ένταση επίθεσης: παράγοντες οι οποίοι για χρόνια διοικούν τον εκπαιδευτικό συνδικαλισμό και οι οποίοι για χρόνια βρίσκονται μακριά από τη μάχιμη εκπαίδευση, «ομαθυμαδόν εν ενί στόματι», θορυβούν ακατάσχετα και υβρίζουν τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Κύπρου, Καθηγητή Κωνσταντίνο Χριστοφίδη. Άλλοι τον κηρύσσουν persona non grata στη συζήτηση θεμάτων παιδείας, άλλοι τον θεωρούν υπονομευτή του δημοσίου σχολείου, άλλοι τον καλούν να ασχοληθεί όχι με εκπαιδευτικά ζητήματα αλλά με γεωργικές εργασίες! Το «αμάρτημα» του τελευταίου; Ότι τόλμησε σε πρόσφατο άρθρο του να κάνει τρία πράγματα αδιανόητα, όπως φαίνεται, για τις συνδικαλιστικές οργανώσεις: (1) να σχολιάσει το γεγονός ότι οι μαθητές μας σε διεθνή αξιολόγηση (OECD, PISA 2012) κατετάγησαν τελευταίοι στην επιστήμη, προτελευταίοι στα μαθηματικά και αντιπροτελευταίοι στην ανάγνωση, (2) να εκφράσει την άποψή του ότι οι συνδικαλιστικές οργανώσεις είναι μέρος του προβλήματος, (3) να εγείρει ζήτημα τρόπου χρηματοδότησης των οργανώσεων αυτών. Και όμως όσον αφορά το σημείο (1), αυτά που αναφέρει ο Πρύτανης στο άρθρο του για την κακοδαιμονία της κυπριακής εκπαίδευσης δεν είναι καινούργια. Πέρα από την έκθεση της PISA, μας τα λένε κάθε χρόνο οι εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (η τελευταία έκθεση τον Νοέμβριο του 2015), μας τα είπε η Διεθνής Τράπεζα, μας τα είπε επίσης και η Τρόικα. Επομένως τα σημεία (2) και (3) είναι μάλλον αυτά που αναστάτωσαν το συνδικαλιστικό κατεστημένο.

Φρονώ ότι ο τρόπος με τον οποίο αντέδρασαν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις αποδεικνύει δυστυχώς ότι ο Πρύτανης έχει δίκαιο στο σημείο (2): ο συνδικαλισμός τουλάχιστον στη μορφή με την οποία εκδηλώθηκε πρόσφατα με αφορμή το άρθρο του Πρύτανη σε επίπεδο λόγου, νοοτροπιών, ενεργειών, όντως αποτελεί μέρος του προβλήματος. Θα τεκμηριώσω την άποψή μου σταχυολογώντας στοιχεία από τη σχετική πρόσφατη αλληλογραφία.

Ο συνδικαλιστικός λόγος, όπως εκφράστηκε πρόσφατα:

(α) εγείρει ζήτημα δημοκρατικότητας ήθους. Ο πρόεδρος (και η γραμματεία) της ΠΟΕΔ ανακοίνωσε ότι ο Πρύτανης του κρατικού μας Πανεπιστημίου είναι ανεπιθύμητος στο διάλογο για την παιδεία! Αυτή είναι η μέθοδος με την οποία ο πρόεδρος της ΠΟΕΔ αντιμετωπίζει τη διαφορετική γνώμη και τη διαφορετική άποψη; Μέσω αποκλεισμών και αναιρώντας τη δυνατότητα πολυφωνίας δίδει ο δάσκαλος-συντεχνιακός μαθήματα δημοκρατίας στα παιδιά των σχολείων μας; Μήπως προσεχώς θα ζητηθεί και η εξορία του Πρύτανη από την Κύπρο; Μήπως επιστρέφουμε σε νέα Παλμεροκρατία; Πρέπει λοιπόν να διερωτώμαστε γιατί το Democracy Index του Economist Intelligence Unit κατατάσσει το πολιτικό σύστημα της Κύπρου στις «ελαττωματικές δημοκρατίες» (flawed democracies);

(β) δεν έχει επιχειρηματολογικό χαρακτήρα, αλλά στηρίζεται κυρίως σε «δολοφονία χαρακτήρων». Δεν ακούσαμε αντεπιχειρήματα στις θέσεις του Πρύτανη. Δεν απαντήθηκε η ουσία της κριτικής του. Σκόρπιες ακατανόητες φράσεις γράφτηκαν. Όμως οι γραφικές παραστάσεις βοούν – τα παιδιά μας τελευταία στην επιστήμη, προτελευταία στα μαθηματικά και αντιπροτελευταία στην ανάγνωση! Πώς απαντάτε; Τι λέτε; Πού θα βρισκόμασταν, εάν δεν υπήρχαν και τα φροντιστήρια; Πόσο «πιο τελευταίοι» θα ήμασταν;

(γ) δεν είναι σταθερά προσηλωμένος στην ποιότητα της παιδείας. Οι συνδικαλιστές μάς είπαν ότι τώρα θα ζητήσουν από τον Υπουργό τις εμπιστευτικές εκθέσεις των διεθνών ερευνών που γίνονται από το 1995 από τον κρατικό φορέα που είναι το ΚΕΕΑ του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου. Γιατί όμως δεν το έκαναν τόσα χρόνια; Γιατί δεν έδειξαν ενδιαφέρον; Πού είναι προσηλωμένος τότε σταθερά ο συνδικαλισμός; Κυρίως στους εκπαιδευτικούς (προαγωγές κτλ), και το πιο καλό παράδειγμα, πάλι από το πρόσφατο παρελθόν, προέρχεται από τη συζήτηση για τον κατάλογο διοριστέων, ο οποίος είναι ένα από τα πιο αναχρονιστικά στοιχεία στο εκπαιδευτικό σύστημά μας. Ο Υπουργός Παιδείας κατέβαλε υπεράνθρωπες προσπάθειες να τον καταργήσει, αλλά, εξαιτίας της αντίδρασης των συνδικαλιστών, συμφώνησε να τον καταργήσει μόλις το 2027! Δηλαδή για άλλα έντεκα χρόνια οι μαθητές μας δεν θα έχουν τους κατά τεκμήριο καλύτερους εκπαιδευτικούς που διαθέτει η κοινωνία μας και ο φορολογούμενος πολίτης θα πληρώνει παχυλούς μισθούς σε άτομα που δεν θα έχουν περάσει από ουσιαστικό αξιολογικό έλεγχο. Επίσης οι συνδικαλιστές, για να δεχθούν την κατάργηση του καταλόγου το 2027, ζήτησαν επιπλέον 700 μονιμοποιήσεις εκπαιδευτικών από τον κατάλογο και φυσικά και πολλές διευθυντικές θέσεις. Έγινε δηλαδή μια συναλλαγή η οποία προφανώς ουδόλως έλαβε υπόψη τα συμφέροντα των μαθητών μας και του τόπου.

(δ) χαρακτηρίζεται από ψευδολογίες. (1) Οι συνδικαλιστές επαναλαμβάνουν συχνά ότι ο Πρύτανης δεν προτείνει τίποτα. Ας ανατρέξουν στην επιστολή του Πρύτανη τον Ιανουάριο του 2015 προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τους αρχηγούς των κομμάτων. Ας αναζητήσουν προτάσεις και συνεντεύξεις του σε όλα τα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα. (2) Όσον αφορά τις δήθεν «δικτατορικές θέσεις» που αποδίδει ο πρόεδρος της ΠΟΕΔ στον Πρύτανη: ήμουν τέσσερα ολόκληρα χρόνια μέλος της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου. Ήμουν παρών σε πολλές συζητήσεις. Αυτά που γράφει και λέει ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι αυτά που λέει και σκέπτεται η συντριπτική πλειοψηφία των συναδέλφων μας.

Πού καταλήγουμε λοιπόν; Δυστυχώς επί του παρόντος τα κονδύλια που δίνουμε ως κοινωνία στην παιδεία δεν αποδίδουν καθόλου. Δεν υπάρχει ούτε μία διεθνής έκθεση που να εκθειάζει τα αποτελέσματά μας στο δημόσιο σχολείο, επαναλαμβάνω ούτε μία! Κάθε αντικειμενικός κριτής το παρατηρεί αυτό – εμείς στο Πανεπιστήμιο το ζούμε καθημερινά. Ο Πρύτανης ορθότατα θέτει το πρόβλημα με όλη την οξύτητά του για δημόσια συζήτηση και προτείνει με την πείρα που διαθέτει συγκεκριμένα βήματα. Ελπίζω να συνεχίσει να το κάνει, απτόητος, όπως μας έχει συνηθίσει, από λεονταρισμούς οργανωμένων συνόλων. Για να αποδώσει όμως θετικά αποτελέσματα η συζήτηση αυτή,

απαιτείται η άμεση συμμετοχή και των γονέων. Οι γονείς θα πρέπει να αναλάβουν το μερίδιο ευθύνης που τους αναλογεί – άλλωστε τα δικά τους παιδιά είναι τα θύματα της ανεπάρκειας του συστήματος. Δυστυχώς ο συνδικαλιστικός λόγος στη μορφή που έχει αυτή τη στιγμή είναι μέρος του προβλήματος. Θα μπορέσει να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων, μόνον εάν αλλάξει τις προτεραιότητές του, σταματήσει να περιστρέφεται γύρω από τα ίδια και τα ίδια άτομα, αφήσει στην άκρη τις κομματικές εξαρτήσεις, και επιδείξει σεβασμό σε κάθε τεκμηριωμένη άποψη, απ' όπου κι αν προέρχεται αυτή. Αποκλεισμοί, δολοφονίες χαρακτήρων, ύβρεις είναι στοιχεία που πρέπει όλοι να επιμείνουμε, ώστε να εξοβελιστούν από τη δημόσια συζήτηση και τη δημόσια ζωή.

Γεώργιος Α. Ξενή, Αναπληρωτής Καθηγητής της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Παν/μιο Κύπρου